

Krzysztof Jasiocki, Urszula Kurczewska Wprowadzenie. Systemowa deinstytucjonalizacja i problemy reprezentacji interesów

Cianciara A., Polski lobbying gospodarczy w Unii Europejskiej 2004–2010. Perspektywa neoinstytucjonalna, ISP PAN, Warszawa 2012.

Europeizacja partii politycznych i grup interesu w wybranych krajach Partnerstwa Wschodniego i kandydujących do Unii Europejskiej, A. Cianciara, A. Burakowski, P. Olszewski, J. Wódka (red.), ISP PAN, Warszawa 2015.

Gardawski J., Mrozowicki A., Czarzasty J., Trade Unions in Poland, ETUI, Brussels 2012.

Graniszewski L., Reprezentowanie interesów grupowych w Polsce, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2015.

Greenwood J., Interest Representation in the European Union, Palgrave Macmillan, New York 2007.

Grosse T.G., W poszukiwaniu geoekonomii w Europie, ISP PAN, Warszawa 2014.

Grosse T.G., W objęciach Europeizacji. Wybrane przykłady z Europy Środkowej i Wschodniej, ISP PAN, Warszawa 2012.

Grosse T.G., Kontrowersje wokół roli inwestycji zagranicznych w Polsce, w: Lokalne, narodowe i inne... księga dla prof. Joanny Kurczewskiej, P. Binder (red.), IFiS PAN, Warszawa 2014, s. 503–528.

Hix S., System polityczny Unii Europejskiej, WN PWN, Warszawa 2010.

Jasiocki K., Sprzężenie między dialogiem społecznym i obywatelskim w Polsce na tle państw Unii Europejskiej, w: Polska w dialogu: tradycja, zmiany, porównanie, perspektywy, A. Zybala (red.), Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog”, Warszawa 2016, s. 53–78.

Jasiocki K., Kapitalizm po polsku. Między modernizacją a peryferiami Unii Europejskiej, IFiS PAN, Warszawa 2013.

Jasiocki K., Legitymizacja lobbyngu, w: Grupy interesu i lobbyng. Polskie doświadczenia w unijnym kontekście, K. Jasiocki (red.), IFiS PAN, Warszawa 2011, s. 25–59.

King L., Szelenyi I., Post-Communist Economic Systems, w: The Handbook of Economic Sociology, N.J. Smelser, R. Swedberg (red.), Princeton University Press, Princeton 2005, s. 205–232.

<https://doi.org/10.1515/9781400835584.205>

Kitschelt H., Gra w trzy karty, "Polityka" 2016, nr 39.

Kitschelt H., Popular Dissatisfaction with Democracy: Populism and Party Systems, w: Democracies and the Populist Challenge, Y. Meny, Y. Surel (red.), Palgrave, London 2002, s. 179-196.

https://doi.org/10.1057/9781403920072_10

Kohler-Koch B., Quittkat Ch., Kurczewska U., Interest Intermediation in the European Union Revisited, Mannheim Centre for European Social Research, Mannheim 2013.

Kurczewska U., Organizacje biznesu w Unii Europejskiej, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2016.

Kurczewska U., Lobbyng i grupy interesów w Unii Europejskiej, WN PWN, Warszawa 2011.

Nolke A., Vliegenhart A., Enlarging The Varieties of Capitalism: The Emergence of Dependent Market Economies in East Central Europe, „World Politics” 2009, 61 (04), s. 670–702.

<https://doi.org/10.1017/S0043887109990098>

Pollack M.K., The New Institutionalism and European Integration, w: European Integration Theory, A. Wiener, T. Diez (red.), Oxford University Press, Oxford 2005, s. 137.

Polityka INSIGHT – Komitet Dialogu Społecznego KIG. Polski Kapitalizm. Jaki model gospodarki realizujemy?, Warszawa 2016.

Runciman D., Brito Vieira M., Reprezentacja, Wydawnictwo Sic!, Warszawa 2011.

Rzemieślnicy i biznesmeni. Właściciele małych i średnich przedsiębiorstw prywatnych, J. Gardawski (red.), Scholar, Warszawa 2013.

Schendelen R. van, Machiavelli w Brukseli. Sztuka lobbingu w Unii Europejskiej, GWP, Gdańsk 2006.

<https://doi.org/10.5117/9789053568057>

Scott W.R., Institutions and Organizations, Sage Publications, Thousand Oaks 2001.

Teoria wyboru publicznego. Główne nurty i zastosowania, J. Wilkin (red.), Scholar, Warszawa 2012.

Vetulani-Cęgiel A., Lobbing w procesie kształtowania prawa autorskiego w Unii Europejskiej. Studium przypadków: czas trwania praw pokrewnych, dzieła osierocone, ACTA, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.

Za kulisami. Szkice o władzy, interesach i bezpieczeństwie, K. Pietrowicz, P. Stankiewicz (red.), Zysk i S-ka, Poznań 2012.

Zielonka J., Koniec Unii Europejskiej?, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa 2014.

Zybała A., Państwo i społeczeństwo w działaniu. Polityki publiczne wobec potrzeb modernizacji państwa i społeczeństwa, Difin, Warszawa 2013.

Zybała A., Polityki publiczne, KSAP, Warszawa 2012.

Urszula Kurczewska, Krzysztof Jasiołkowski Reprezentacja interesów polskich organizacji biznesu w Unii Europejskiej – nowe wyzwania i ograniczenia .

Börzel T.A., Buzogány A., Governing EU accession in transition countries: The role of nonstate actors, „Acta Politica” 2010, Vol. 45, No. 1–2. <https://doi.org/10.1057/ap.2009.26>

Einbock J., Fuchs G., Pleines H., Representation of Polish Interest Groups at the EU Level, KICES Working Papers, No. 7 December 2006, http://www.eu-newgov.org/datalists/deliverables_detail.asp?ProjectID=24.

Grupy interesu. Teoria i działanie, Z. Machelski, L. Rubisz (red.), Wydawnictwo Adam Marszałek, Warszawa 2003.

Jasiołkowski K., Mołęda-Zdziech M., Kurczewska U., Lobbing. Sztuka skutecznego wywierania wpływu, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2006.

Kluver H., Lobbying in the European Union. Interest Groups, Lobbying Coalitions, and Policy Change, Oxford University Press, Oxford 2013, s. 154.

<https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199657445.003.0006>

Kohler-Koch B., Quittkat Ch., Kurczewska U., Interest Intermediation in the European Union Revisited. Report on a Survey Study, MZES Universität Mannheim 2013.

Kohler-Koch B., How to make up for territorial imbalance in industrial interests? Referat wygłoszony podczas Territorialisation of interest representation in times of economic crisis. First Annual Research Symposium 2014, CRN Centrifugal Europe, organizowane przez Willy Brandt Centre of German and European Studies, Uniwersytet Wrocławski 31.01–1.02.2014.

Kurczewska U., Organizacje biznesu w Unii Europejskiej. Aktorzy, strategie, interesy, reguły, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2016.

Kurczewska U., Lobbying i grupy interesu w Unii Europejskiej. Proces konsolidacji systemu, WN PWN, Warszawa 2011.

Kurczewska U., Molęda-Zdziech M., Lobbying w Unii Europejskiej, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2002.

Majone G., Two Logics of Delegation: Agency and Fiduciary Relations in EU Governance, „European Union Politics” 2001, Vol. 2, Issue 1. <https://doi.org/10.1177/1465116501002001005>

Moravcsik A., The Choice for Europe Subtitle Social Purpose and State Power from Messina to Maastricht, UCL Proess, London 1998.

Pollack M.A., The Engines of European Integration: Delegation, Agency, and Agenda Setting in the EU, Oxford University Press, Oxford 2005.

Rybiński K., Rola grup interesów w procesie stanowienia prawa, Vistula, Warszawa 2012.

The capacity of Central and East European interest groups to participate in EU governance, D. Obradovic, H. Pleines (red.), Ibidem Publishers, Stuttgart 2007.

<http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do?redir=false&locale=pl>.

Łukasz Lisicki Lobbying organizacji biznesu w sprawie unijnej polityki klimatyczno-energetycznej 2030

Adamiec D., Cele i inicjatywy Unii Europejskiej w dziedzinie polityki energetycznej, „Studia BAS” 2010, nr 1 (21).

Bello J.H., Schmertz J.R., International Decisions, „The American Journal of International Law” 1995, No. 4.

Castles F., Pressure Groups and Political Culture, w: D. Austen-Smith, Voluntary Pressure Groups, „Economica” 1981, Vol. 48, No. 190. <https://doi.org/10.2307/2553479>

Ceaoan D., Environmental and Business Lobbying Alliances in Europe Learning from Washington, http://www.hks.harvard.edu/m-rcbg/Events/Papers/RPP_3-10-05_Coen.pdf.

- Collective Action In the European Union: Interests and the New Politics of Associability, J. Greenwood, M. Aspinwall (red.), Routledge, London–New York 1998.
- Crepaz M., Chari R., The EU's initiatives to regulate lobbyists: good or bad administration?, „Caudernos Europeos de Deusto” 2014, Núm. 51.
- Dudek J., Zapowiedź zmian w polityce energetycznej? Analiza postanowień Rady Europejskiej obradującej w dniach 20–21 marca 2014 roku w zakresie energii i klimatu, „Analiza Natolińska” 2014, nr 1.
- Eising R., Access to EU political institutions: Political leaders and working groups, „UCL Working Paper”, No. 23, Londyn 2006.
- Eising R., The Political Economy of State-Business Relations in Europe. Interest Mediation, Capitalism and EU Policy-making, Routledge, London–New York 2009.
<https://doi.org/10.4324/9780203878231>
- Fagon-Watson B., Elliott B., Watson T., Lobbying by Trade Associations on EU Climate Policy, Report by Policy Studies Institute, London 2015.
- Greenwood J., EU Interest Groups and Their Members: When Is Membership a “Collective Action Problem”?, w: L'action collective en Europe, R. Blame, D. Chabenet, V. Wright (red.), Presses de Sciences Po, Paryż 2002.
- Hogan J., Murphy G., Chari R., Next Door They Have Regulation but Not Here: Assessing the Options in the Opaque World of Unregulated Lobbying, „Canadian Political Science Review” 2008, Vol. 2 (3).
- Jasiecki K., Mołęda-Zdziech M., Kurczewska U., Lobbying – sztuka skutecznego wywierania wpływu, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2000.
- Komunikat KE, Ramy polityczne na okres 2020–2030 dotyczące klimatu i energii, COM(2014) 15 final.
- Kurczewska U., Lobbying i grupy interesu w Unii Europejskiej: proces konsolidacji systemu, WN PWN, Warszawa 2011.
- Mahoney C., The Power of Institutions: State and Interest-Group Activity in the European Union, „European Union Politics” 2004, Vol. 5, Issue 4. <https://doi.org/10.1177/1465116504047312>
- Materiały seminaryjne: Jak skutecznie zabiegać o swoje interesy w Brukseli?, przygotowane przez kancelarię Wardyński i Wspólnicy z dnia 26.05.2015, Warszawa.
- Materiały seminaryjne: Lobbying – uwarunkowania prawne, metody i techniki – jak skutecznie realizować swoje cele i interesy, Warszawa 2008.
- McLaughlin A.M., Jordan G., Maloney W.A., Corporate Lobbying in the European Community, „Journal of Common Market Studies” 1993, Vol. 31, No. 2. <https://doi.org/10.1111/j.1468-5965.1993.tb00457.x>
- Richardson J., Pressure Groups, Oxford University Press, Oxford 1993.
- Schmitter Ph.C., Streeck W., The Organization of Business Interests, Studying the Associative Action of Business in Advanced Industrial Societies, MPIfG Discussion Paper 99/1, March 1999.
- Sobolewski M., Nowe ramy unijnej polityki klimatyczno-energetycznej, Biuro Analiz Sejmowych, nr 16 (120), 19.12.2014.

Truman D.B., The Governemental Process, w: Grupy interesu. Teorie i działanie, Z. Machelski, L. Rubisz (red.), Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2003.

Wiszwaty M.M., Regulacja prawna lobbingu samorządowego na świecie, w: Lobbing w samorządzie województwa. Raport z badań i monitoringu, G. Makowski (red.), Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2010.

Wonka A., Baumgartner F.R., Mahoney C., Berkhout J., Measuring the Size and the Scope of the EU Interest Group Population, „European Union Politics” 2010, Vol. 11, Issue 3.
<https://doi.org/10.1177/1465116510369267>

Netografia

Beyrer: End the EU's energy dependence from Russia through shale gas, „Euractiv”, 13.05.2014,
<http://www.euractiv.com/energy/business-europe-calls-eu-explore-interview-534107>.

BusinessEurope, <http://www.businesseurope.eu/content/default.asp?PageId=603>.

Ending the Affair between Polluters and Politicians: How the industry lobby gutted Europe's climate ambitions, CEO and Friends of the Earth Europe briefing,
http://www.focus.si/files/razno/EndingAffair_briefing_final_1_1.pdf

EU Integrity Watch, <http://www.integritywatch.eu/>.

EU Transparency Register, <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/home-Page.do?redir=false&locale=pl>.

Italy business warns EU on CO2, climate goals, Reuters, 15.10.2008,
<http://www.reuters.com/article/2008/10/15/eu-summit-italy-idUSLF15333120081015>.

Keating D., EU climate policy in crisis after ETS rejection: MEPs vote against Commission's backloading proposal, Politico.eu, <http://www.politico.eu/article/eu-climate-policy-in--crisis-after-ets-rejection/>.

Kodeks Europejskiego Stowarzyszenia Konsultantów Public Affairs (EPACA) z 2005 roku,
<http://www.epaca.org/code-of-conduct/text-of-code>.

Komunikat prasowy KE z dnia 23 czerwca 2011 r., http://europa.eu/rapid/press-release_IP-11-773_pl.htm.

Konkluzje Rady Europejskiej w sprawie ram klimatyczno-energetycznych 2030, 23–24 października 2014, <http://www.consilium.europa.eu/pl/meetings/european-council/2014/10/23-24/>.

Konsultacje publiczne ws. możliwości wzmocnienia systemu ETS,
http://ec.europa.eu/clima/consultations/articles/0017_en.htm.

Konsultacje publiczne ws. polityki energetyczno-klimatycznej do 2030 roku,
<http://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-climate-and-energy-policies-until-2030>.

Krajewski M., Legal study: Legal framework for a mandatory EU lobby register and regulations, 2013, https://www.lobbycontrol.de/wp-content/uploads/130617-Legal_Study_Markus_Krajewski_Transparency_Register_endg%C3%BCltig.pdf.

List BusinessEurope do przewodniczącego KE Barroso, 08.01.2014,
<https://www.foe.co.uk/sites/default/files/downloads/businesseurope-letter-barroso-21976.pdf>.

LobbyFacts.eu, <http://lobbyfacts.eu/reports/lobby-costs/trade-associations>.

Marten Westrup, Corporate Europe Observatory,
<http://corporateeurope.org/revolvingdoorwatch/cases/m-rten-westrup>.

Mihalache A.E., No shale gas in Eastern Europe, after all: implications of Chevron's exit from Romania, „Energypost”, 09.04.2015, <http://www.energypost.eu/shale-gas-easterneurope-implications-chevrons-exit-romania/>.

Report: Lessons learnt from the current energy and climate framework, Frontier Economics, London, May 2013, <http://www.frontier-economics.com/es/documents/2014/04/frontier-report-rpt-business-europe.pdf>.

Speech by President Barroso at BusinessEurope Day, 28.01.2014,
http://corporateeurope.org/sites/default/files/speech-14-64_en_barroso_busesseurope_day.pdf.

Tarnawska K., Reprezentacja interesów na poziomie UE. Logika członkostwa i logika wpływu,
http://www.ur.edu.pl/pliki/Zeszyt8/46_tarnawska.pdf.

The “Permanent Liaison”: how ERT and BusinessEurope set the agenda for the EU Summit, Corporate Europe Observatory, 20.03.2014,
<http://corporateeurope.org/lobbycracy/2014/03/permanent-liaison-how-ert-and-busesseurope-set-agenda-eu-summit>.

Agnieszka Vetulani-Cęgiel Polski lobbying wokół ACTA

Beer J. de, Applying Best Practice Principles to International Intellectual Property Lawmaking, "IIC - International Review of Intellectual Property and Competition Law" 2013, No. 44 (8), s. 884-901.
<https://doi.org/10.1007/s40319-013-0133-3>

Castells M., Władza komunikacji, WN PWN, Warszawa 2013.

European Academics, Opinion of European Academics on Anti-Counterfeiting Trade Agreement, "JIPITEC - Journal of Intellectual Property, Information Technology and E-Commerce Law" 2011, No. 2 (1), s. 65-72.

Grosse Ruse-Khan H., Drexl J., Hilty R.M., Kur A., Bakhoun M., Jaeger T., Köklü K., Lamping M., Nadde-Phli S., Beer J. de, Correa C., Dinwoodie G., Frankel S., Flynn S., Hestermeyer H., Mercurio B., Roffe P., Seuba X., Yu P., Principles for Intellectual Property Provisions in Bilateral and Regional Agreements, "IIC - International Review of Intellectual Property and Competition Law" 2013, No. 44 (8), s. 878-883. <https://doi.org/10.1007/s40319-013-0119-1>

Horten M., A copyright masquerade. How copyright lobbying threatens online freedoms, Zed Books, London 2013.

Lakomy M., Demokracja 2.0. Interakcja polityczna w nowych mediach, Akademia Ignatianum, Wydawnictwo WAM, Kraków 2013.

Matthews D., Žiková P., The Rise and Fall of the Anti-Counterfeiting Trade Agreement (ACTA). Lessons for the European Union, "IIC - International Review of Intellectual Property and Competition Law" 2013, No. 44 (6), s. 626-655. <https://doi.org/10.1007/s40319-013-0081-y>

Meyer T., Vetulani-Cęgiel A., From ACTA to TTIP. Lessons Learned on Democratic Process and Balancing of Rights, w: Transatlantic Data Privacy Relationship as a Challenge for Democracy, D. Svantesson, D. Kloza (red.), Intersentia, Cambridge 2017.

Molęda-Zdziech M., Ewolucja modeli lobbingu - wpływ gospodarki opartej na informacjach o wiedzy, Kwartalnik Kolegium Ekonomiczno-Społecznego "Studia i Prace" 2012, nr 2, s. 57-76.
<https://doi.org/10.33119/KKESiP.2012.2.3>

Sobczak J., ACTA a globalizacja, w: Komunikowanie masowe i polityka medialna w epoce globalizacji i cyfryzacji - aspekty międzynarodowe, J.W. Adamowski, A. Jaskiernia (red.), Instytut Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2013, s. 115-125.

Vetulani-Cęgiel A., ACTA. Wpływ lobbingu na regulacje prawnoautorskie na szczeblu międzynarodowym, w: Spory o własność intelektualną: Księga jubileuszowa dedykowana profesorom Januszowi Barcie i Ryszardowi Markiewiczowi, A. Matlak, S. Stanisławska-Kloc (red.), Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2013, s. 1355-1380.

Vetulani-Cęgiel A., Lobbying w procesie kształtowania prawa autorskiego w Unii Europejskiej. Studium przypadków czas trwania praw pokrewnych, dzieła osierocone, ACTA, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.

Vetulani-Cęgiel A., EU Copyright Law, Lobbying and Transparency of Policy-Making: The cases of sound recordings term extension and orphan works provisions, "JIPITEC - Journal of Intellectual Property, Information Technology and E-Commerce Law" 2015, No. 6 (2).

Vetulani-Cęgiel A., Kształtowanie unijnych regulacji prawnoautorskich. Problemy procesu konsultacyjnego i lobbingu grup interesu, "Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny" 2015, nr 77 (2), s. 237-249. <https://doi.org/10.14746/rpeis.2015.77.2.16>

Vetulani-Cęgiel A., Partycypacja polityczna w erze nowych mediów a bezpieczeństwo narodowe. Przypadek ACTA, w: Media w systemie bezpieczeństwa narodowego, M. Skarżyński, I. Andruszkiewicz (red.), WN WNPiD UAM, Poznań 2015, s. 25-44.

Vetulani-Cęgiel A., Standardy konsultacji z zainteresowanymi stronami. Nowe wytyczne Komisji Europejskiej, "Themis Polska Nova" 2015, nr 1 (8).

Netografia

Bieleś M., Prof. Ryszard Skubisz: ACTA doprowadzi do konfliktu,
<http://lublin.gazeta.pl/lublin/2029020,48724,11052829.html> [data dostępu:12.03.2012].

Fundacja Panoptykon, Bieżące doniesienia „z frontu ACTA”, 28.01.2012,
<https://panoptykon.org/wiadomosc/biezace-doniesienia-z-frontu-acta> [data dostępu: 19.05.2016].

Mulcahy S., Lobbying in Europe. Hidden influence, privileged access, Transparency International,
http://www.transparency.org/whatwedo/publication/lobbying_in_europe, accessed [data dostępu: 17.07.2015].

Organizacje pozarządowe: Internet Society Poland, Fundacja Nowoczesna Polska, Polska Grupa Użytkowników Linuksa – PLUG, Fundacja Panoptykon, Fundacja Wolnego i Otwartego Oprogramowania, Oświadczenie organizacji pozarządowych dotyczące stanowiska polskiego rządu wobec ACTA, 23.01.2012, http://panoptykon.org/sites/default/files/acta_oswiadczenie-organizacji_23-01-2012_1_0.pdf [data dostępu: 19.05.2016].

Stanisław Kasiewicz, Lech Kurkliński Polska aktywność w Parlamencie Europejskim wobec pokryzysowych wyzwań regulacyjnych

Młynarczyk I., Przedsiębiorcy o europosłach. Raport, Keralla Research, Wrocław 2014.

Mrowiec M., Aktywność polskich eurodeputowanych w pracach komisji parlamentarnych, w: Aktywność polskich posłów do Parlamentu Europejskiego kadencji 2009–2014. Raport, A. Olszanecka, M. Marmola (red.), Towarzystwo Inicjatyw Naukowych, Katowice 2014.

Polscy eurodeputowani i wybory do Parlamentu Europejskiego, Komunikat z badań CBOS Nr 33/2014, Warszawa, marzec 2014.

Ratajczak M., Finansyzacja gospodarki, „Ekonomista” 2012, nr 3.

Słojewska A., Niemieccy eurodeputowani mają największy wpływ na unijne prawo, „Rzeczpospolita”, 8.05.2014.

Netografia

<http://www.europarl.europa.eu/portal/pl> [data dostępu: 20.03.2016].

Philpott T., The EU's influence on the British law: the definitive answer, Business for Britain, London, <https://forbritain.org/percentagelaws.pdf> [data dostępu: 14.04.2016].

Warso Z., Polacy w Parlamencie Europejskim, <http://mamprawowiedziec.pl/file/4325> [data dostępu: 20.06.2014].

Warso Z., Rzeplińska R., Parlament Europejski daje ci prawo, <http://mamprawowiedziec.pl/file/4327> [data dostępu: 20.06.2014].

Agnieszka Kraińska Wpływ prawa Unii Europejskiej na prawo krajowe i na działalność gospodarczą w Polsce – wnioski z badania .

Ustawa z dnia 7 lipca 2005 roku o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. z 2005 r., nr 169, poz. 1414 z późn. zm.).

Wykaz prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów BIP KPRM, na: <https://bip.kprm.gov.pl/kpr/bip-rady-ministrow/prace-legislacyjne-rm-i/prace-legislacyjnerady/287,Plan-prac-Rady-Ministrow.html> [data dostępu: 20.04.2016].

Netografia

<https://bip.kprm.gov.pl/kpr/bip-rady-ministrow/prace-legislacyjne-rm-i/prace-legislacyjnerady/287,Plan-prac-Rady-Ministrow.html> [data dostępu: 20.04.2016].

<http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do?redir=false&locale=en> [data dostępu: 15.03.2015].

http://www.wuw.pl/data/links/2f376a958ccff7a2b8a81e6bc6305df9/6768_3293.pdf.

Krzysztof Niedziałkowski Wielopoziomowe venue shopping a europeizacja polskiej polityki ochrony przyrody

Andonova L.B., Tuta I.A., Transnational networks and paths to EU environmental compliance: Evidence from new member states, "Journal of Common Market Studies" 2014, Vol. 52, Issue 4, s. 775-793. <https://doi.org/10.1111/jcms.12126>

Bache I., Europeanization and multi-level governance: EU cohesion policy and pre-accession aid in Southeast Europe, "Southeast European and Black Sea Studies" 2010, Vol. 10, Issue 1, s. 1-12. <https://doi.org/10.1080/14683851003606739>

Baumgartner F.R., Jones B.D., Agenda Dynamics and Policy Subsystems, "The Journal of Politics" 1991, Vol. 53, Issue 4, s. 1044-1074. <https://doi.org/10.2307/2131866>

Bell R.G., Further up the learning curve: NGOs from transition to Brussels, "Environmental Politics" 2004, Vol. 13, Issue 1, s. 194-215. <https://doi.org/10.1080/09644010410001685209>

Beyers J., Kerremans B., Domestic Embeddedness and the Dynamics of Multilevel Venue Shopping in Four EU Member States, "Governance" 2012, Vol. 25, Issue 2, s. 263-290. <https://doi.org/10.1111/j.1468-0491.2011.01551.x>

Börzel T.A., Buzogány A., Environmental organisations and the Europeanisation of public policy in Central and Eastern Europe: the case of biodiversity governance, "Environmental Politics" 2010, Vol. 19, Issue 5, s. 708-735. <https://doi.org/10.1080/09644016.2010.508302>

Börzel T.A., Risse T., Conceptualizing the Domestic Impact of Europe, w: The Politics of Europeanization, K. Featherstone, C.M. Radaelli (red.), Oxford University Press, Oxford 2003. <https://doi.org/10.1093/0199252092.003.0003>

Bouwen P., The European Commission, w: Lobbying the European Union: Institutions, Actors, and Issues, D. Coen, J. Richardson (red.), Oxford University Press, Oxford 2009, s. 19-38.

Carmin J., VanDeveer S.D., Enlarging EU environments: Central and Eastern Europe from transition to accession, "Environmental Politics" 2004, Vol. 13, Issue 1, s. 3-24. <https://doi.org/10.1080/09644010410001685119>

Cent J., Mertens C., Niedziałkowski K., Roles and impacts of non-governmental organizations in Natura 2000 implementation in Hungary and Poland, "Environmental Conservation" 2013, Vol. 40, Issue 2, s. 119-128. <https://doi.org/10.1017/S0376892912000380>

Dyson K., Goetz K.H., Living with Europe: Power, constraint, and contestation, w: Germany, Europe and the politics of constraint, K. Dyson, K.H. Goetz (red.), Oxford University Press, Oxford 2003. <https://doi.org/10.5871/bacad/9780197262955.003.0001>

Environmental policy in the European Union. Actors, institutions and processes, A. Jordan (red.), Earthscan, London 2005.

European Union. Power and policy-making, J. Richardson (red.), Routledge, Abingdon 2006.

Fairbrass J., Jordan A., Protecting biodiversity in the European Union: National barriers and European opportunities?, "Journal of European Public Policy" 2001, Vol. 8, Issue 4, s. 499-518. <https://doi.org/10.1080/13501760110064366>

Gliński P., Polscy Zieloni. Ruch społeczny w okresie przemian, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 1996.

Gliński P., Koziarek M., Nature protection NGOs in Poland: between tradition, professionalism and radicalism, w: Protecting nature. Organizations and networks in Europe and the USA, C.S.A. van Koppen, W.T. Markham (red.), Edward Elgar Publishing, Chaltenham 2007, s. 187-212.

Guttenbrunner S., Poland: When environmental governance meets politics, w: Coping with accession to the European Union. New modes of environmental governance, T. Börzel (red.), Palgrave Macmillan, Houndmills 2009, s. 148-168. https://doi.org/10.1057/9780230245358_8

Heijden van der H.-A., Social movements, public spheres and the European politics of the environment. Green power Europe?, Palgrave Macmillan, Basingstoke 2010.

Hicks B., Setting agendas and shaping activism: EU influence on Central and Eastern European environmental movements, "Environmental Politics" 2004, Vol. 13, Issue 1, s. 216-233. <https://doi.org/10.1080/09644010410001685218>

Hooghe L., Marks G., Contrasting visions of multi-level governance, w: Multi-level Governance, I. Bache, M. Flinders (red.), Oxford University Press, Oxford 2004, s. 15-30. <https://doi.org/10.1093/0199259259.003.0002>

Jasiecki K. Integracja z Unią Europejską jako strukturalna determinanta polskiego systemu politycznego, w: Strukturalne podstawy demokracji, A. Rychard (red.), Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2008, s. 223-250.

Keck M.E., Sikkink K., Transnational advocacy networks in international and regional politics, "International Social Science Journal" 1999, Vol. 51, Issue 159, s. 89-101. <https://doi.org/10.1111/1468-2451.00179>

Klüver H., Lobbying in the European Union. Interest Groups, Lobbying, Coalitions, and Policy Change, Oxford University Press, Oxford 2013. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199657445.001.0001>

Kurczewska U., Socjologia spotyka lobbying w Unii Europejskiej: O użyteczności teorii socjologicznych słów kilka, w: Grupy interesu i lobbying. Polskie doświadczenia w unijnym kontekście, K. Jasiecki (red.), Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2011, s. 60-82.

Lenschow A., Transformation in European environmental governance, w: The transformation of governance in the European Union, B. Kohler-Koch, R. Eising (red.), Routledge, London 1999, s. 37-58.

Lenschow A., Europeanisation of public policy, w: European Union. Power and policy-making, J. Richardson (red.), Routledge, Oxon 2006, s. 54-70.

Long T., Lörinczi L., NGOs as gatekeepers: A green vision, w: Lobbying the European Union: Institutions, actors, and issues, D. Coen, J. Richardson (red.), Oxford University Press, Oxford 2009, s. 169-188.

Marks G., McAdam D., Social movements and the changing structure of political opportunity in the European Union, "West European Politics" 1996, Vol. 19, Issue 2, s. 249-278. <https://doi.org/10.1080/01402389608425133>

Mazey S., Richardson J., Interest groups and EU policy-making, w: European Union. Power and Policy-making, J. Richardson (red.), Routledge, Oxon 2006, s. 239-260.

Multi-level governance, I. Bache, M. Flinders (red.), Oxford University Press, Oxford 2005.

Niedziałkowski K., Paavola J., Jędrzejewska B., Governance of biodiversity in Poland before and after the accession to the EU: The tale of two roads, "Environmental Conservation" 2013, Vol. 40, Issue 2, s. 108-118. <https://doi.org/10.1017/S0376892912000288>

Niedziałkowski K., Pietrzyk-Kaszyńska A., Pietruczuk M., Grodzińska-Jurczak M., Assessing participatory and multi-level characteristics of biodiversity and landscape protection legislation: the case of Poland, "Journal of Environmental Planning and Management" 2015, Vol. 59, Issue 10, s. 1891-1911. <https://doi.org/10.1080/09640568.2015.1100982>

Pollack M.A., Theorizing the European Union: International organization, domestic polity, or experiment in new governance?, "Annual Review of Political Science" 2005, Vol. 8, Issue 1, s. 357-398. <https://doi.org/10.1146/annurev.polisci.8.082103.104858>

Poloni-Staudinger L.M., The domestic opportunity structure and supranational activity, "European Union Politics" 2008, Vol. 9, Issue 4, s. 531-558. <https://doi.org/10.1177/1465116508095150>

Radaelli C.M., The Europeanization of Public Policy, w: The Politics of Europeanization, K. Featherstone, C.M. Radaelli (red.), Oxford University Press, Oxford 2003, s. 27-56. <https://doi.org/10.1093/0199252092.003.0002>

Sabatier P.A., An advocacy coalition framework of policy change and the role of policy-oriented learning therein, "Policy Sciences" 1988, Vol. 21, No. 2/3, s. 129-168. <https://doi.org/10.1007/BF00136406>

Selin H., VanDeveer S.D., Broader, Deeper and Greener: European Union Environmental Politics, Policies, and Outcomes, "Annual Review of Environment and Resources" 2015, Vol. 40, Issue 2, s. 309-335. <https://doi.org/10.1146/annurev-environ-102014-021210>

Skrzypiec R., Europeizacja trzeciego sektora w Polsce na tle pozostałych państw Europy Środkowo-Wschodniej, w: Europeizacja - mechanizmy, wymiary, efekty, A. Paczeński, R. Riedel (red.), Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2010, s. 299-312.

Szulecka J., Szulecki K., Analysing the Rospuda River controversy in Poland: rhetoric, environmental activism, and the influence of the European Union, "East European Politics" 2013, Vol. 29, Issue 4, s. 397-419. <https://doi.org/10.1080/21599165.2013.836701>

Weber N., Christophersen T., The influence of non-governmental organisations on the creation of Natura 2000 during the European Policy process, "Forest Policy and Economics" 2002, Vol. 4, Issue 1, s. 1-12. [https://doi.org/10.1016/S1389-9341\(01\)00070-3](https://doi.org/10.1016/S1389-9341(01)00070-3)

Wurzel R.K.W., European Union environmental policy and Natura 2000, w: Legitimacy in European nature conservation policy: Case studies in multilevel governance, J. Keulartz, G. Leistra (red.), Springer, Dordrecht 2008, s. 251-282.

Netografia

Kuijken E., Construction of the Via Baltica motorway: Conflicts with nature values in protected areas (North-East of Poland). Report of the on-the-spot appraisal (14-15.10.2003),

http://pracownia.org.pl/pliki/prof.echart-kuijken_construction_of_the_via_baltica_motorway_conflicts_with_nature_values_in_protected_areas_2003.pdf [data dostępu: 26.04.2016].

Siwek S., Prawne porządki Ministerstwa Środowiska, http://www.wiadomosci24.pl/artukul/prawne_porzadki_ministerstwa_srodowiska_77962.html [data dostępu: 28.04.2016].

Katarzyna Starmach, Małgorzata Mołęda-Zdziech **Polski lobbying w Unii Europejskiej na rzecz gazu łupkowego**

BP Statistical Review of World Energy June 2011.

Clamen M., Lobbying i jego sekrety, [przeł. A. Janowska, A. Kühnl-Kinel], Felberg SJA, Warszawa 2005.

Cock Caroline de, iLobby.eu – survival Guide to EU lobbying, Eburon, Delft 2010.

Dąborowski T., Groszkowski J., Problemy z gazem łupkowym w Bułgarii, Czechach i Rumunii Uwarunkowania polityczne – stan prawny – perspektywy, Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia, Warszawa 2012.

Descheemaekere F., Le cyber lobbying, Hermes Lavoisier, Paris 2007.

Golden Rules for the Golden Age of Gas, International Energy Agency, Paryż 2012.

Guéguen D., Lobbying europejski, przeł. A. Pluwak, KSAP, Warszawa 2011.

Kaczmarek M., Bezpieczeństwo energetyczne Unii Europejskiej, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2010.

Kurczewska U., Lobbying i grupy interesu w Unii Europejskiej, WN PWN, Warszawa 2011.

Ocena zasobów wydobywanych gazu ziemnego i ropy naftowej w formacjach łupkowych dolnego paleozoiku w Polsce (Basen bałtycko-podlasko-lubelski), Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2012.

Poszukiwanie, wydobywanie i zagospodarowanie gazu ze złóż łupkowych, Raport NIK, Warszawa 2013.

Pronińska K.M., Bezpieczeństwo energetyczne w stosunkach UE–Rosja. Geopolityka i ekonomia surowców energetycznych, Warszawa 2012.

Rychlicki S., Siemek J., Gaz niekonwencjonalny – charakterystyka złóż i technologia wydobycia, w: Gaz niekonwencjonalny – szansa dla Polski i Europy? Analiza i rekomendacje, I. Albrycht (red.), Instytut Kościuszki, Kraków 2011.

Tarnawski M., Wpływ amerykańskiej rewolucji gazowej na międzynarodowe rynki – implikacje ekonomiczne i polityczne oraz znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego, w: Gaz niekonwencjonalny – szansa dla Polski i Europy? Analiza i rekomendacje, I. Albrycht (red.), Instytut Kościuszki, Kraków 2011.

Netografia

Climate impact of potential shale gas production in the EU, European Commission DG Clima, http://ec.europa.eu/clima/policies/eccp/docs/120815_final_report_en.pdf [data dostępu: 26.06.2016].

Eurobarometr Attitudes of Europeans Towards Air Quality”, 2013, http://www.bp.com/content/dam/bp-country/de_de/PDFs/brochures/statistical_review_of_world_energy_full_report_2011.pdf .

https://www.tno.nl/media/5761/argument_map_shale_gas_europe-s.pdf.

http://www.lupkipolskie.pl/media/2603/raport_instytut_kosciuszki.pdf.

<http://www.cire.pl/item,57005,1,0,0,0,0,0,gaz-lupkowy---protest-mieszkanow.html>.

<http://www.srodowisko.abc.com.pl/czytaj/-/artykul/europoslowie-obejrzyli-krytyczny-wobecposzukiwania-gazu-lupkowego-film>.

<http://europesworld.org/2011/10/01/the-potential-of-shale-gas-and-the-eus-growing-demand-for-gas-make-a-pragmatic-approach-necessary/#.Vx9jYR1TM1o>

<http://www.europeanenergyforum.eu/info-corner/energy-news/hearing-prospects>.

<http://wiadomosci.onet.pl/swiat/sukces-polski-raport-sonika-ws-gazu-lupkowegoprzyjetyprzez-pe/tq4ve>.

http://www.msz.gov.pl/pl/c/MOBILE/aktualnosci/wiadomosci/v4_razem_o_gazie_lupkowym.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-55_pl.htm.

<http://wiadomosci.onet.pl/swiat/pe-za-pelna-ocena-srodowiskowa-poszukiwan>.

Jakóbiak W., Kowal P., Marcinkowski B., Rapkowski P., Zając K., Raport EBE/Inicjatywa CK. Lobbying przeciw wydobyciu gazu łupkowego w UE – wnioski dla Polski,

<http://www.ekologia.pl/srodowisko/ochrona-srodowiska/raport-ebe-inicjatywa-ck-lobbyingprzeciw-wydobywaniu-gazu-lupkowego-w-ue-wnioski-dla-polski,15795.html> [data dostępu: 15.05.2017].

Kolarska-Bobińska L., Z Parlamentu Europejskiego. Kampania do PE z łupkami w tle, Wyborcza.pl Lublin, 15.10.2013,

http://lublin.wyborcza.pl/lublin/1,48724,14784445,Z_Parlamentu_Europejskiego_Kampania_do_PE_z_lupkami_w_tle.html.

Support to the identification of potential risks for the environment and human health arising from hydrocarbons operations involving hydraulic fracturing in Europe, European Commission DG Environment, 2012,

<http://ec.europa.eu/environment/integration/energy/pdf/fracking%20study.pdf>.

Wolfgang B., Fracking wars hit the silver screen with supporters’ film ‘Truthland’, „The Washington Times – Wednesday”, 13.06.2012, <http://www.washingtontimes.com/news/2012/jun/13/fracking-wars-hit-the-silver-screen-with-supporter/> [data dostępu: 10.11.2016].

Materiały źródłowe

Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/406/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych 2009/31/WE.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/29/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu usprawnienia i rozszerzenia wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniająca dyrektywę Rady 85/337/EWG, Euratom, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniająca dyrektywę Rady 85/337/EWG, Euratom, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006.

European Parliament Written Declaration, pursuant to Rule 123 of the Rules of Procedure on shale gas and oil exploration, Philippe Juvin, José Bové, Edite Estrela, Corinne Lepage, Anna Rosbach.

Sprawozdania w sprawie przemysłowych, energetycznych i innych aspektów wydobycia gazu łupkowego i olei łupkowych, (2011/2309(INI)) Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, Niki Tzavela.

Sprawozdanie w sprawie wpływu działalności wydobywczej gazu łupkowego i oleju łupkowego na środowisko (2011/2308 (INI)) Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Bogusław Sonik.

Piotr Gałązka Reprezentacja interesów sektora gospodarki w Unii Europejskiej na przykładzie Przedstawicielstwa Związku Banków Polskich w Brukseli

Statut ZBP – Załącznik do uchwały Nr 3 XXI Walnego Zgromadzenia Związku Banków Polskich z dnia 22.04.2010 r.

Netografia

http://www.brukselaue.msz.gov.pl/pl/polska_w_brukseli/polskie_biura_w_brukseli/ [data dostępu: 30.05.2016].

<http://www.ebf-fbe.eu/about-us/> [data dostępu: 30.05.2016].

<http://www.ebf-fbe.eu/about-us/committees/> [data dostępu: 30.05.2016].

<https://zbp.pl/wydarzenia/archiwum/wydarzenia/2015/lipiec/zwiazek-bankow-polskichotwiera-przedstawicielstwo-w-brukseli> [data dostępu: 31.05.2016].

Sławomir Adamczyk, Barbara Surdykowska Polskie związki zawodowe a reprezentowanie interesów pracowniczych na poziomie Unii Europejskiej

Adamczyk S., 10 lat dyrektywy o europejskich radach zakładowych – kilka uwag o przechodzeniu od idei do praktyki, w: 10 lat dyrektywy o europejskich radach zakładowych. Polska perspektywa. Materiały z konferencji, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, Gdańsk 2005, s. 7–13.

- Adamczyk S., Dla kogo europejskie rady zakładowe?, „Dialog” 2011, nr 2, s. 17–22.
- Adamczyk S., Dylematy europejskiego dialogu społecznego, „Monitor Prawa Pracy”, 2011, 11, s. 579–582.
- Adamczyk S., Negocjacje unijne partnerów społecznych w sprawie czasu pracy, „Dialog” 2013, nr 1, s. 43–47.
- Adamczyk S., Zarządzanie gospodarcze w UE musi mieć wymiar społeczny, „Dialog”, 2013, nr 3, s. 67–71.
- Adamczyk S., Polityka ekonomiczna wicepremiera i ministra finansów Leszka Balcerowicza, w: Z zagadnień integracji i transformacji gospodarczej, J. Kaliński (red.), Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013, s. 11–25.
- Adamczyk S., Funkcje związków zawodowych w państwach rozwiniętej gospodarki kapitalistycznej. Kontekst europejski, w: Rokowania zbiorowe w cieniu globalizacji. Rola i miejsce związków zawodowych w korporacjach ponadnarodowych, J. Czarzasty (red.), Wydawnictwo Scholar, Warszawa 2014, s. 36–49.
- Adamczyk S., Surdykowska B., Związki zawodowe a rozwój partycypacji w przedsiębiorstwach ponadnarodowych, „Forum Prawnicze” 2012, 6 (14), s. 14–26.
- Adamczyk S., Surdykowska B., Nadzieje i rzeczywistość: oddziaływanie europejskiego modelu społecznego na stosunki przemysłowe w Europie Środkowo-Wschodniej, „Praca i Zabezpieczenie Społeczne” 2014, nr 2, s. 2–11.
- Adamczyk S., Surdykowska B., Rokowania zbiorowe w Unii Europejskiej: trudne czasy, niejasna przyszłość, w: Rokowania zbiorowe w cieniu globalizacji. Rola i miejsce związków zawodowych w korporacjach ponadnarodowych, J. Czarzasty (red.), Wydawnictwo Scholar, Warszawa 2014, s. 58–78.
- Adamczyk S., Surdykowska B., Niewykorzystany potencjał europejskiego dialogu społecznego, „Roczniki Prawa i Administracji Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu” 2014, s. 263–278.
- Bernaciak M., Beyond the CEE 'black box': crisis and industrial relations in the new EU member states, ETUI, Brussels 2015. <https://doi.org/10.2139/ssrn.2647947>
- Bieler A., Schulten T., European integration: a strategic level for trade union resistance to neoliberal restructuring and for the promotion of political alternatives?, w: Labour and the Challenges of Globalization - What Prospects for Transnational Solidarity?, A. Bieler, I. Lindberg, D. Pillay (red.), Pluto Press, London 2008, s. 231-247. <https://doi.org/10.2307/j.ctt18fs4tb.19>
- Bohle D., Greskovits B., Capitalist Diversity on Europe's Periphery, Cornell University Press, Ithaca, NY 2012.
- Deszczyński P., Rozwój lobbingu w Polsce, "Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Społeczny" 2005, r. 67, z. 4, s. 207-221.
- European Commission, Industrial Relations in Europe 2012, Publications Office of the European Union, Luxembourg 2013.
- Europejskie rady zakładowe. Polskie doświadczenia i perspektywy - materiały z konferencji, H. Daszczyńska (red.), Fundacja Promocji Solidarności, Gdańsk 2001.

- Gajewska K., The Emergence of a European Labour Protest Movement?, "European Journal of Industrial Relations" 2008, 14 (1), s. 104-121. <https://doi.org/10.1177/0959680107086114>
- Gajewska K., Transnational Labour Solidarity: Mechanisms of Commitment to Cooperation within European Trade Union Movement, Routledge, Abington-New York 2009. <https://doi.org/10.4324/9780203878354>
- Gardawski J., Korporacje transnarodowe a Europejskie Rady Zakładowe w Polsce, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2007.
- Gardawski J., Mrozowicki A., Czarzasty J., Trade Unions in Poland, ETUI, Brussels 2012.
- Greenwood J., Interest Representation in the European Union, Palgrave Macmillan, Basingstoke 2007.
- Hassel A., Policies and Politics in Social Pacts in Europe, "European Journal of Industrial Relations" 2009, Vol. 15, Issue 1, s. 7-26. <https://doi.org/10.1177/0959680108100163>
- Huber E., Stephens J., Welfare states and the economy, w: The handbook of economic sociology, N. Smelser, R. Swedberg (red.), Princeton University Press, Princeton 1994, s. 552-574. <https://doi.org/10.1515/9781400835584.552>
- Hyman R., Trade unions and the politics of European social model model, LSE Research, London 2005, http://eprints.lse.ac.uk/753/1/trade_unions.pdf. [data dostępu: 20.04.2016]. <https://doi.org/10.1177/0143831X05049401>
- Jakubiak-Mirończuk A., Lobbying - konflikt realizacji partykularnych interesów grup społecznych a ochrona interesu publicznego, "Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego" 2015, 12 (7), s. 166-182.
- Kotler P., Marketing, Gebethner & Ska, Warszawa 1994.
- Kubicek P., Organized Labour in Postcommunist States: From Solidarity to Infirmity, University of Pittsburgh Press, Pittsburgh 2004. <https://doi.org/10.2307/j.ctt9qh7j2>
- Kurczewska U., European Trade Union Confederation at the Crossroad: New Challenges and New Roles, "Warsaw Forum of Economic Sociology" 2013, Vol. 4 (8), s. 75-93.
- Larsson B., Trade Union Channels for Influencing European Union Policies, "Nordic Journal of Working Life Studies" 2015, Vol. 5, No. 3, s. 101-121. <https://doi.org/10.19154/njwls.v5i3.4809>
- Lis A., Strategies of Interest Representation: Polish Trade Unions in EU Governance, "Europe-Asia Studies" 2014, Vol. 66, Issue 3, s. 444-466. <https://doi.org/10.1080/09668136.2014.891820>
- Müller T., Rübbs S., Coming of age. The development of a collective identity in European Works Councils, w: Towards a European Labour Identity: the case of the European Works Council, M. Whittall, H. Knudsen, F. Huijgen (red.), Routledge, London-New York 2007, s. 198-213. <https://doi.org/10.4324/9780203934067.ch12>
- Ost D., Illusory Corporatism in Eastern Europe: Neoliberal Tripartism and Postcommunist Class Identities, "Politics & Society" 2000, 28 (4), s. 503-530. <https://doi.org/10.1177/0032329200028004004>
- Sanetra W., Przedstawicielstwo związkowe w zakładzie pracy w świetle prawa unijnego, w: Związkowe przedstawicielstwo pracowników zakładu pracy, Z. Hajn (red.), Wolters Kluwer, Warszawa 2012, s. 67-90.

Sapała M., Lobbying polskiego biznesu w Brukseli dziesięć lat po akcesji, „Studia BAS” 2015, 1 (41), s. 71–86.

Surdykowska B., Perspektywy europejskiego dialogu społecznego, w: Wolność i sprawiedliwość w zatrudnieniu. Księga pamiątkowa poświęcona Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej Profesorowi Lechowi Kaczyńskiemu, M. Seweryński, J. Stelina (red.), Gdańsk 2012, s. 307–316.

Skupień D., Europejskie rady zakładowe, Dom Organizatora, Toruń 2008.

Tholen J., Labour Relations in Central Europe: The Impact of Multinationals' Money, Ashgate, Aldershot 2007.

Netografia

A New Start for Social Dialogue – Statement of the Presidency of the Council of the European Union, the European Commission and the European Social Partners,
<http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=15738&langId=en> [data dostępu: 20.04.2017].

ETUC, <https://www.etuc.org/press/founding-perc-gives-hope-european-workers> [data dostępu: 20.03.2016].

ETUC, Position on the Climate Change and Energy Package,
https://www.etuc.org/sites/www.etuc.org/files/Paquet_ETUCposition_EN4-5-03-08_2.pdf [data dostępu: 20.04.2016].

ETUC, <http://payrise.eu/> [data dostępu: 20.03.2016].

ETUI, http://www.ewcdb.eu/statistics_graphs.php [data dostępu: 12.04.2016].

European Commission, https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights_en [data dostępu: 28.04.2017].

IndustriAll Europe, Position Paper 2014-02: 2030 Framework for Energy and Climate Policies – Towards European Climate and Energy Policy, <http://www.industriall-europe.eu/committees/IP/PolPaper/PP2014-02-Energy-EN.pdf>. [data dostępu: 20.04.2016].

NSZZ Solidarność, <http://www.solidarnosc.org.pl/aktualnosci/wiadomosci/zagranica/item/9435-solidarnosc-przeciw-drugiemu-pakietowi-klimatycznemu> [data dostępu: 20.04.2016].

NSZZ Solidarność, Decyzja Prezydium KK nr 37/16,
http://www.solidarnosc.org.pl/dokumenty/biuro-prezydium-kk/prezydium/item/download/1710_ae933a1e1b713f0d1a59667ab9c7f3e5 [data dostępu: 20.04.2016].

NSZZ Solidarność, http://www.solidarnosc.org.pl/images/files/zalaczniki/Apel_do_Rzdu.pdf [data dostępu: 20.04.2016].

NSZZ Solidarność, <http://www.solidarnosc.org.pl/biura-eksperckie2/kontrola-prawa/komisja-europejska/item/8231-skarga-dot-umow-na-czas-okreslony> [data dostępu: 20.04.2016].

NSZZ Solidarność, <http://www.solidarnosc.org.pl/dokumenty/biuro-prezydium-kk/komisja--krajowa/item/8747- stanowisko-kk-nr-24-2012-ws-sytuacji-w-fiat-auto-poland-s-a> [data dostępu: 20.04.2016].

NSZZ Solidarność, Rząd niechętny wobec unijnych propozycji w sprawie równowagi,
<http://www.solidarnosc.org.pl/aktualnosci/wiadomosci/kraj.item/15292-rzad-niechetnywobec-unijnych-propozycji-w-sprawie-rownowagi> [data dostępu: 10.04.2017].

OPZZ, Równa płaca za tę samą pracę, informacja z 16.03.2016, www.opzz.org.pl [data dostępu: 20.04.2016].

RDS, http://dialog.gov.pl/gfx/mpips/userfiles/n.krasuska/Posiedzenie%20RDS%20-%202018.02.2016/Uchwala%20nr%205%20-%20strona%20spoleczna_2.pdf [data dostępu: 20.04.2016].

Leszek Graniszewski Ustrojowe i prawne uwarunkowania reprezentacji interesów oraz lobbingu w Polsce

Bartuś A., Lobbing jako element systemu legislacyjnego w Polsce. Fikcja ustawy o działalności lobbingowej z 2005 roku, „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu” 2013, t. 49, nr 4.

Bartuś A., Legalni lobbyści kontra załatwiacze i ich szemrane interesy na korytarzach Sejmu, „Dziennik Polski” z 22 marca 2013 roku.

Beyme K. von, Współczesne teorie polityczne, Scholar, Warszawa 2005.

Dobrowolski P., Ci obrzydliwi lobbyści, „Wprost” 2009, nr 43.

Ferfecki W., Legalny lobbing to fikcja, „Rzeczpospolita” z 2 marca 2013 roku.

Gasparski W., Decyzje i etyka w lobbingu i biznesie, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego, Warszawa 2003.

Gestern A., Czas profesjonalistów. Lobbing kontrowersyjny, ale pożyteczny, „Rzeczpospolita” z 18 kwietnia 2001 r.

Informacja o działaniach podejmowanych wobec Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w 2015 roku przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową, informacja z dnia 23 lutego 2016 roku. Kancelaria Sejmu, Warszawa 2016.

Informacja o działaniach podejmowanych wobec Senatu RP w 2012 roku przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową, informacja z dnia 1 lutego 2013 r. Kancelaria Senatu, Warszawa 2013.

Jachowicz Ł., Lobbing po polsku. Prawa i obowiązki zawodowego lobbyisty. Teoria i praktyka. Prezentacja podczas seminarium „Regulacja lobbingu w Polsce” w dn. 15 marca 2016 w Warszawie zorganizowanego przez Fundację Frank Bold w Polsce.

Jasiecki K., Lobbing gospodarczy w Polsce, „Studia Socjologiczne” 2000, nr 4.

Jasiecki K., Lobbing po polsku, „Biuletyn Dialogu Społecznego” 2005, nr 9.

Jasiecki K., Legitymacja lobbingu, w: Grupy interesu i lobbing. Polskie doświadczenia w unijnym kontekście, K. Jasiecki (red.), Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2011.

Kaźmierczak T., Kapitał społeczny a rozwój społeczno-ekonomiczny – przegląd podejść, w: Kapitał społeczny. Ekonomia społeczna, T. Kaźmierczak, M. Rymsza (red.), Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2007.

Kubiak A., Lobbing w polskim prawie i praktyce, „Annales. Etyka w życiu gospodarczym” 2013, t. 16.

Kuczma P., Definicja lobbingu według ustawy z 7 lipca 2005 r., „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2007, z. 4.

Kuczma P., Zjawisko lobbingu w polskim porządku prawnym, „Rejent” 2008, nr 5.

Kuczma P., Lobbing w Polsce, Wydawnictwo Dom Organizatora, Toruń 2010.

Leśniak G.J., Urzędnicy nadużywają niejasnych przepisów o lobbingu, „Rzeczpospolita” z 16 maja 2006 roku, s. 3.

Majchrowski J., Winczorek P., Ustrój konstytucyjny Rzeczypospolitej Polskiej z tekstem Konstytucji z 2 IV 1997 r., Hortpress, Warszawa 1998.

Makowski G., Zbieranek J., Lobbing w Polsce – żywy problem, martwe prawo, „Analizy i Opinie” Instytutu Spraw Publicznych 2007, nr 79.

Makowski G., Lobbing, problemy, praktyka, regulacje, propozycje zmian, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa, 12 czerwca 2015 r./15 marca 2016 r.

Oświecimski K., Grupy interesu i lobbing w amerykańskim systemie politycznym, Akademia Ignatianum, Wydawnictwo WAM, Kraków 2012.

Podstawowe pojęcia pierwszego rozdziału Konstytucji RP, E. Zwierzchowski (red.), UŚ, Katowice 2000.

Piestrak M., Kichewko K., Rola lobbingu w polskich stosunkach przemysłowych, „Przegląd Politologiczny” 2011, nr 4.

Piestrak M., Lobbing w działalności polskich organizacji pozarządowych, w: Organizacje pozarządowe in praxi. Obraz polskiego sektora NGO, M. Piestrak (red.), Wydawnictwo Polihymnia, Lublin 2014.

Pietryga T., Wojtuch M., Lobbing od dziś pod kontrolą, „Gazeta Prawna” z 7 marca 2006 roku.

Piwowar B., Świeca J., Lobbing: biznes, prawo, polityka, Poltext, Warszawa 2010.

Wiszowaty M.M., Ustawa o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, „Przegląd Sejmowy” 2006, nr 5.

Wiszowaty M.M., Regulacja lobbingu na świecie, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2008.

Wiszowaty M.M., Działalność lobbingowa w procesie stanowienia prawa. Ustawa z 7 lipca 2005 r. z komentarzem, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2010.

W komisji Palikota ustawy piszą lobbyści, PAP z 16 grudnia 2008 roku.

Wołpiuk W.J., Konstytucyjne zasady partycypacji zbiorowości w sprawach publicznych, w: Działania zbiorowe w teorii i praktyce. Prace naukowe Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu 2005, nr 1090.

Zamącińska B., Wysłuchanie publiczne w polskim systemie prawnym – wybrane zagadnienia, „Economics and Management” 2013, nr 3.

Zawisza A., Ustawa dla nikogo, „Trzeci Sektor” 2006, nr 6.

Zuba K., Polska scena polityczna. Ciągłość i zmiana, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2012.

Zubik M., Ustawa o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa – uwagi na tle sytuacji organizacji pozarządowych, „Trzeci Sektor” 2006, nr 6, s. 12.

Netografia

Historia regulacji lobbingu w Polsce. Materiały Fundacji Frank Bold w Polsce, na: www.frankbold.pl.

Siedem lat lobbingu w Polsce. Rozmowa Piotra Gołębiowskiego z Witoldem Michałkiem, <http://www.marketingpolityczny.org> [data dostępu: 12.02.2015].

Agnieszka K. Cianciara Europeizacja grup interesu na Ukrainie

Aslund A., Oligarchs, Corruption and European Integration, "Journal of Democracy" 2014, Vol. 25, Issue 3. <https://doi.org/10.1353/jod.2014.0055>

Boerzel T.A., Risse T., From Europeanization to Diffusion: Introduction, "West European Politics" 2012, Vol. 35, Issue 1. <https://doi.org/10.1080/01402382.2012.631310>

Cianciara A.K., Burakowski A., Olszewski P., Wódka J., Europeizacja partii politycznych i grup interesu w wybranych krajach Partnerstwa Wschodniego i kandydujących do Unii Europejskiej, ISP PAN, Warszawa 2015.

Cianciara A.K., Interest Representation in Poland after EU accession: more regulated, professional and legitimate?, w: Transformative Power of the European Union: the Case of Poland, red. I.P. Karolewski, M. Sus, Nomos Verlag, Baden-Baden 2015. <https://doi.org/10.5771/9783845261317-54>

Cianciara A.K., Polski lobbng gospodarczy w Unii Europejskiej (2004-2010): perspektywa neoinstytucjonalna, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2012.

Cianciara A.K., Wzory europeizacji zewnętrznej: mechanizmy, uwarunkowania, rezultaty, "Studia Europejskie" 2013, nr 2 (67).

EBA, Assessing business expectations of the DCFTA: Georgia, Moldova, Ukraine, Policy Brief.

Emerson M., 2016 already puts its mark on the economic map of Europe, "CEPS Essay" No. 22, Centre for European Policy Studies, 08.01.2016, www.ceps.eu.

Grosse T.G., Analiza koncepcji geopolitycznych stosowanych wobec Europejskiej Polityki Sąsiedztwa, w: Europejska Polityka Sąsiedztwa Unii Europejskiej: geneza, doświadczenia, perspektywy, red. J.M. Fiszer, Instytut Studiów Politycznych PAN, Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa 2012.

Gylfason T., Martinez-Zarzoso I., Wijkman P.M., Free Trade Agreements, Institutions and Exports of Eastern Partnership Countries, "Journal of Common Market Studies" 2015, Vol. 53, Issue 6. <https://doi.org/10.1111/jcms.12275>

Konończuk W., Iwiński T., Olszański T., Żochowski P., Wyboista droga. Trudny proces ukraińskich reform, "Komentarze OSW" nr 192, 30.11. 2015, Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia, www.osw.waw.pl.

Kudelia S., Kuzio T., Nothing personal: explaining the rise and decline of political machines in Ukraine, "Post-Soviet Affairs" 2014, Vol. 31, Issue 3. <https://doi.org/10.1080/1060586X.2014.920985>

Kuzio T., Rise and Fall of the Party of Regions Political Machine, "Problems of Post-Communism" 2015, Vol. 62, Issue 3. <https://doi.org/10.1080/10758216.2015.102012>

Langenhove L. van, Building Regions: The Regionalization of the World Order, Ashgate, Farnham 2011.

Matuszak S., Demokracja oligarchiczna: wpływ grup biznesowych na ukraińską politykę, "Prace OSW" nr 42, Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia, Warszawa, wrzesień 2012, www.osw.waw.pl.

Molchanov M.A., Choosing Europe over Russia: what has Ukraine gained?, "European Politics and Society" 2016, Vol. 17, Issue 3. <https://doi.org/10.1080/23745118.2016.1154236>

Olsen J.P., The Many Faces of Europeanization, "Journal of Common Market Studies" 2002, Vol. 40, Issue 5. <https://doi.org/10.1111/1468-5965.00403>

Olszański T.A., Pokłosie Majdanu. Ukraińskie społeczeństwo dwa lata po rewolucji, "Komentarze OSW" nr 199, 04.03.2016, Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia, www.osw.waw.pl.

Olszański T.A., Konończuk W., Dymisja ministra gospodarki Ukrainy, "Analizy OSW", Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia, 03.02.2016, www.osw.waw.pl.

Pishchikova K., Ogryzko O., Civic Awakening: the Impact of Euromaidan on Ukraine's Politics and Society, FRIDE, Madrid 2014.

Pogorzelski P., Barszcz ukraiński, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2014.

Rasmussen A., Aleksandrova P., Foreign Interests Lobbying in Brussels: Participation of non-EU Members in Commission Consultations, "Journal of Common Market Studies" 2012, Vol. 50, Issue 4. <https://doi.org/10.1111/j.1468-5965.2012.02251.x>

Samokhvalov V., Ukraine and Eurasian Regionalism: a Case of Holding Together Integration, w: The Eurasian Project and Europe. Regional Discontinuities and Geopolitics, red. D. Lane, V. Samokhvalov, Palgrave Macmillan, Houndmills Basingstoke - New York 2015. https://doi.org/10.1057/9781137472960_11

Samokhvalov V., Ukraine between Russia and the European Union: Triangle Revisited, "Europe-Asia Studies" 2015, Vol. 67, Issue 9. <https://doi.org/10.1080/09668136.2015.1088513>

Shnyrkov O., Economic effects of concluding the EU-Ukraine Association Agreement and Russia's possible reaction, "National Security and Defense" 2012, No. 4-5.

Strom K., A Behavioral Theory of Competitive Political Parties, "American Journal of Political Science" 1990, Vol. 34, Issue 2. <https://doi.org/10.2307/2111461>

Szeptycki A., Grupy oligarchiczne a polityka zagraniczna Ukrainy, "Sprawy Międzynarodowe" 2008, nr 2.

Timoshenko Y., An Answer to the Russian Question - The World in 2009, "The Economist" 19 listopada 2008.

Timtchenko I., Ukraine needs more small and medium businesses, says US fund manager, "Kyiv Post", 28.03.2016.

Vlasenko M., Europeanization versus group interests politics: the case of Ukraine, Dnepropetrovsk National University, April 2015, draft paper.

White S., Feklyunina V., Identity and Foreign Policies in Russia, Ukraine and Belarus: the Other Europes, Palgrave Macmillan, Houndmills Basingstoke - New York 2014.

<https://doi.org/10.1057/9781137453112>

Wijkman M., Fostering Deep and Comprehensive Free Trade Agreements for the Eastern Partners, "Eastern Partnership Review", Estonian Centre of Eastern Partnership, 12.2011.

Wilson A., Virtual Politics: Faking Democracy in the Post-Soviet World, Yale University Press, New Haven and London 2005.

Wywiad z Anną Derevyanko, Dyrektor Wykonawczą EBA, Kijów, 19.06.2014.

Wywiad z dyplomatą Ambasady Ukrainy w RP, Warszawa 17.03.2016.

Wywiad z Igorem Kohutem, Kijów, 17.06.2014.

Netografia

Arbuzov S., Kukuruznaya respublika, „Forbes Ukraina”, 2015,

<http://forbes.net.ua/opinions/1400298-kukuruznaya-respublika>.

Eastern Partnership Civil Society Forum, 4th meeting of CSF Steering Committee: Summary of Discussions, Decisions and Conclusions, 29-30 June 2014, Berlin Germany, s. 2, [http://eap-csf.eu/assets/files/SC-meeting-minutes-Berlin-29-30.06\(7\).pdf](http://eap-csf.eu/assets/files/SC-meeting-minutes-Berlin-29-30.06(7).pdf).

EU Ukraine Business Council, EUUBC Core Members,

http://www.euubc.com/e/index.php?option=com_content&view=article&id=174&Itemid=118.

European Business Association, <http://www.eba.com.ua>.

European Commission, Directorate General for Trade, Statistics for 2012,

<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/#letter-r>.

European Commission, Directorate General for Trade, Statistics for 2014, 25.10.2015,

http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/september/tradoc_113459.pdf.

Federacja Pracodawców Ukrainy, <http://ua.fru.org.ua/english-version/federation-of-employers-of-ukraine/>.

Heyets V., Ostashko T., Shynkaruk L., Assessment of the impact of Association Agreement/DCFTA between Ukraine and the EU on Ukraine's economy, Institute for Economics and Forecasting, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv 2014,

http://www.f.ief.org.ua/Assessment%20of%20Ukraine_engl.pdf.

Leshchenko S., Ukraine: Yanukovich's "Family" Spreads its Tentacles, „Open Democracy” 2013,

<http://www.opendemocracy.net>.

Rejestr służący przejrzystości, <http://ec.europa.eu/transparencyregister/info/homePage.do>.

Ten Years in Kyiv: Atlantic Groups' Andrew Bain, „Kyiv Post”, 14.04.2005,

<http://www.kyivpost.com/article/content/ukraine/ten-years-in-kyiv-atlantic-groups-andrew-bain-22581.html>.

Transparency International, Table of Results: Corruption Perception Index 2015 – Ukraine,

<http://www.transparency.org/cpi2015>.

UNIAN, Business associations in Ukraine initiate association of small and medium-sized businesses into a single platform of advocacy entrepreneurs, 10.04.2014, <http://press.unian.net/ukr/pressnews-113745.html>.

World Bank Group, Doing Business: measuring business regulation, <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/ukraine>.

Jakub Wódka Europeizacja tureckich organizacji biznesu

Atan S., Europeanisation of Turkish peak business organisations, w: Turkey and European integration. Accession prospects and issues, red. M. Uğur, N. Canefe, Routledge, Londyn 2004.

Balanyá B. i in., UNICE. Industry's well-oiled lobby machine, w: Europe - Regional and global restructuring and the rise of corporate power, Pluto Press, Londyn 2000.

Balkır C., Europeanization of trade policies: an asymmetric track, w: The Europeanization of Turkish public policies. A scorecard, red. A. Güney, A. Tekin, Routledge, Abingdon-New York 2015. <https://doi.org/10.4324/9781315733005-2>

Başkan F., Religious versus secular groups in the age of globalization in Turkey, "Totalitarian Movements and Political Religions" 2010, Vol. 11, No. 2. <https://doi.org/10.1080/14690764.2010.511458>

Baskan F., The political economy of Islamic finance in Turkey: The role of Fethullah Gülen and Asya Finans, w: The politics of Islamic finance, red. C.M. Henry, R. Wilson, Edinburgh University, Edinburgh 2004. <https://doi.org/10.3366/edinburgh/9780748618361.003.0010>

Başkan F., The rising Islamic business elite and democratization, "Journal of Balkan and Near Eastern Studies" 2010, Vol. 12, No. 4. <https://doi.org/10.1080/19448953.2010.531207>

Bayer R., Öniş Z., Turkish big business in the age of democratic consolidation: The nature and limits of its influences, "South European Society and Politics" 2010, Vol. 15, No. 2. <https://doi.org/10.1080/13608746.2010.503043>

Bayer R., Öniş Z., Turkish big business in the age of democratic consolidation: The nature and limits of its influences, "South European Society and Politics" 2010, Vol. 15, No. 2. <https://doi.org/10.1080/13608746.2010.503043>

Bianchi R., Interest groups and political development in Turkey, Princeton University, New Jersey 1984. <https://doi.org/10.1515/9781400853311>

Boratav K., The Turkish bourgeoisie under neoliberalism, "Research and Policy on Turkey" 2015, Vol. 1, No. 1. <https://doi.org/10.1080/23760818.2015.1099778>

Börzel T., Risse T., When Europe hits home: Europeanization and domestic change, "European Integration Online Papers (EIoP)" 2000, Vol. 4, No. 15.

Buğra A., Savaşkan O., New capitalism in Turkey: The relationship between politics, religion and business, Edwar Elgar, Cheltenham-Northampton 2014. <https://doi.org/10.4337/9781783473137>

Buğra A., Class, culture, and state: an analysis of interest representation by two Turkish business associations, "International Journal of Middle East Studies" 1998, Vol. 30, No. 4. <https://doi.org/10.1017/S0020743800052545>

Çınar M., Yükselen değerlerin işadamları cephesi: SIAD, "Birlik Dergisi" 1997, No. 95.

Doğan E., AB katılım süreci, neo-korporatizm ve Türk siyasetindeki korporatist kalıntılar, w: Sivil toplum ve dış politika-yeni sorunlar, yeni aktörler, red. S.C. Mazlum, E. Doğan, Bağlam, İstanbul 2006.

European tycoons, leaders support negotiation date for Turkey, "Today's Zaman", 22 lipca 2004.

Green Cowles M., The transatlantic business dialogue and domestic business government relations, w: Transforming Europe: Europeanization and domestic change, red. M. Green Cowles i in., Cornell University, Ithaca, NY 2001.

Grigoriadis I.N., Trials of Europeanization. Turkish political culture and the European Union, Palgrave, Basingstoke 2008. https://doi.org/10.1057/9780230618053_7

Gulay E.N., The Gülen phenomenon: a neo-sufi challenge to Turkey's rival elite, "Critique: Critical Middle Eastern Studies" 2007, Vol. 16, No. 1. <https://doi.org/10.1080/10669920601148604>

Gürpınar B., Türkiye dış politikasında bir actor: TÜSİAD, w: Sivil toplum ve dış politika-yeni sorunlar, yeni aktörler, red. S.C. Mazlum, E. Doğan, Bağlam, İstanbul 2006.

Kaleağası B., Lobcilik nedir, ne değildir?, "Radikal" z 28 października 2008 r.

Keyman E.F., Globalisation, European integration and Turkey, "Turkish Policy Quarterly" 2002, Vol. 2, No. 1.

Keyman E.F., Öniş Z., Turkish politics in a changing world. Global dynamics and domestic transformations, İstanbul Bilgi University, İstanbul 2007.

Koyuncu B., Küreselleşme ve Türk işadamları derneği: TÜSİAD örneği, "Uluslararası İlişkiler" 2006, Vol. 3, No. 9.

Kubicek P., Political conditionality and European Union's cultivation of democracy in Turkey, w: Democracy promotion in the EU's neighbourhood, red. S. Lavenex, F. Schimmelfennig, Routledge, London-New York 2013.

Müftüler-Baç M., Keyman E.F., The era of dominant-party politics, "Journal of Democracy" 2012, Vol. 23, No. 1. <https://doi.org/10.1353/jod.2012.0000>

Öniş Z., Domestic politics, international norms and challenges to the state: Turkey-EU relations in the post-Helsinki era, "Turkish Studies" 2003, Vol. 4, No. 1. <https://doi.org/10.1080/714005718>

Öniş Z., Entrepreneurs, citizenship and the European Union: the changing nature of state-business relations in Turkey, w: Citizenship in a global world: European questions and Turkish experiences, red. E.F. Keyman, A. İçduygu, Routledge, London-New York 2005.

Öniş Z., Political Islam at the crossroads: From hegemony to coexistence, "Contemporary Politics" 2001, Vol. 7, No. 4. <https://doi.org/10.1080/13569770120106435>

Öniş Z., Türem U., Business, globalisation and democracy: A comparative analysis of Turkish business associations, "Turkish Studies" 2001, Vol. 2, No. 2. <https://doi.org/10.1080/714005691>

Özel I., Is it none of their business? Business and democratization, the case of Turkey, "Democratization" 2013, Vol. 20, No. 6. <https://doi.org/10.1080/13510347.2012.674369>

Özel I., Regional blocs, transnational actors and interest mediation. The cases of Mexico and Turkey, KFG Working Paper No. 53, 2013.

Özel I., State-business coalitions and economic development: Lessons for the Middle East: Turkey, Mexico and North Africa, Routledge, London-New York 2014.

<https://doi.org/10.4324/9781315818757>

Özgentürk J., TUSKON eksiliyor MÜSİAD büyüyor, "Hürriyet", 9 stycznia 2016.

Pamuk Birliği, MÜSİAD Araştırma Raporları:19, İstanbul 1996.

Şahin K.T., Liberalleşmenin iş örgütlerinin çeşitlenmesi üzere etkisi: yeni bir perspektif ihtiyacı, "Yönetim Araştırmaları Dergisi" 2005, Vol. 5, No. 2.

Szczerbiak A., Taggart P., Parties, positions and Europe: Euroscepticism in the EU candidate states of Central and Eastern Europe, SEI Working Paper nr 46, Sussex European Institute/Opposing Europe Reasarch Network, Brighton 2001.

Serdaroğlu S., Euro-Turkish business cooperation networks: The example of TÜSİAD, w: Mediterranean policies from above and below, red. I. Schäfer, J-R. Henry, NOMOS, Baden-Baden 2009. <https://doi.org/10.5771/9783845220444-435>

Taşpınar Ö., Turkey: An interested party, w: The Arab awakening: America and the transformation of the Middle East, red. K.M. Pollack i in., Brookings Institute, Washington 2011.

Terzi Ö., The influence of the European Union on Turkish foreign policy, Ashgate, Farnham 2010.

Thatcher M., Winners and losers in Europeanization: Reforming the national regulation of telecommunications, "West European Politics" 2004, Vol. 27, No. 2.

<https://doi.org/10.1080/0140238042000214919>

Tocci N., Europeanization in Turkey: Trigger or anchor for reform?, "South European Society and Politics" 2005, Vol. 10, No. 1. <https://doi.org/10.1080/13608740500037973>

Türk demokrasisi'nde 130 yıl. TUSİAD.

Uğur M., Testing times in EU-Turkey relations: the road to Copenhagen and beyond, "Journal of Southern Europe and the Balkans" 2003, Vol. 5, No. 2. <https://doi.org/10.1080/14613190306230>

Uğur M., Yankaya D., Policy entrepreneurship, policy opportunism and EU conditionality: The AKP and TÜSİAD experience in Turkey, "Governance" 2008, Vol. 21, No. 4.

<https://doi.org/10.1111/j.1468-0491.2008.00414.x>

Yankaya D., The Europeanization of MÜSİAD: Political opportunism, economic europeanization, Islamic euroscepticism, "European Journal of Turkish Studies" 2009, Vol. 9,

<https://ejts.revues.org/3696>.

Yavuz D., Conflict, democratic reform, and big business: factors shaping the economic elite's position for change, w: Secular state and religious society. Two forces in play in Turkey, red. B. Turam, Palgrave, Basingstoke 2011. https://doi.org/10.1057/9781137010643_8

Yavuz D.A., Business as usual? Turkish industrialists, the state and democratization, niepublikowana praca doktorska, McGill University, Montreal 2006.

Yavuz M.H., Islamic political identity in Turkey, Oxford University Press, New York 2003.

Yavuz M.H., *Secularism and Muslim democracy in Turkey*, Cambridge University, Cambridge 2009.
<https://doi.org/10.1017/CBO9780511815089>

Yılmaz H., *Business notions of democracy*, "Cahiers d'études Méditerranée orientale et le monde turco-iranien" 1999, No. 2.

Netografia

Aygün S., MÜSIAD Brüksel ofisini açtı, 4 października 2013,
<http://www.binifikir.be/2013/10/04/musiad-bruksel-ofisini-acti/>

EurActiv strengthens further the in-depth coverage of the EU enlargement policy in 2010, 18 lutego 2010, <http://pr.euractiv.com/pr/euractiv-deepens-coverage-turkey-s-integration-89601>.

Islamic Calvinists – change and conservatism in Central Anatolia, European Stability Initiative, Berlin–Istanbul, 19 września 2005 r., http://www.esiweb.org/pdf/esi_document_id_69.pdf.

MÜSIAD: AB'nin samimiyet testi, Haber7, 3 grudnia 2004,
<http://ekonomi.haber7.com/ekonomi/haber/65875-musiad-abnin-samimiyet-testi>.

Rejestr służący przejrzystości, Europa.eu.,
<http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/search.do>.

Tanör B., *Persepectives on democratization in Turkey*, TÜSIAD, Istanbul 1997,
http://www.tusiad.org/turkish/rapor/demokratik_tur/demoktur.pdf